

ACC. N:R M. 14967:1-9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Småland Upptecknare: Karl Andersson, Kalvsvik
Härad: Kinneröd Berättare: " " "
Socken: Kalvsvik Berättarens yrke: lantbrukare
Uppteckningsår: 1954 Född år 1899 i Kalvsvik

Kvinnor och kvinnodrömm. s. 1-9.

LUF 99

38/9-54

Svar på Eder frågelista angående kvarnar
Mellan Inneo och Vederstövssjön en släcka på
knäppt en mil, låg flera kvarnar som jag
här skall uppteckna.

Först var det Klätterns kvarn och så
ägdes av byalag. där bönderna själva drev
rörelsen för eget bruk. Den beänd med 1913
en sinnessjuk persons fände på så den brann
med till grunden. Där fins bara en ålkoila
kvarn vid fallet.

Litet söder därom är Sjurs kvarn och så
Den ägdes först av Sjurs gård, och möllaren
hade en krediet av förtjänster. Den såldes
i slut på 1800 till Lenn hug Gustavsson som
över 80 år levande i jät. Han sålde den 1905
till en som hette Hillström som nu
överlätit den till sina söner Karl och Ture
vilka 1953 lät ombygga en del av sågen för

Jul. 99

modernisering och införande av elektrisk
drift i bränt på skatten, men kan drivas
med båda delarna

Vidare i söder ligger Kullekrans som år 1803
köpte av Branting av vilken släkt stamminnis-
ter H. Branting härstammar. Branting vid
Kullekrans dog 1806. Sedan ägde Kullekrans
kvam och såg och landbruk av hans
dotter Dockhermann Maria Ryden som ägde
det i fyrtio år. Sedan ägde det av en ägare
till Lars Farmetorp som var nämndeman
som sålde det till en vid namn
Kennedy, sedan var ägare Gustav Nilson
Från Tåvels, sedan av nämndeman och
Landsbingsman Bengt Johansson död 1955
äges nu av hans efterbo.

Kvamen har flera gånger genomgått stora
förbättringar, först år 1912 till så kallad

31

ACC. N. R. M. 14967:3.

Lund

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

överfall, då ett annat fall och kvarn.
 Den kvarn beläget 100 meter öderan
 Kullekvarn blev utgrävt så det blev ett
 kvarnen där var riven först, Kullekvarn
 blev 1953 åter omändrad till större tubin
 Kullekvarn var räknat för att gräskvarn
 var beroende av ovanför liggande slätterna
 alla kvarnar i Kalusvik har i bägar
 varit skvullkvarnar.

Franting som ägde Kullekvarn berättar att
 han var en äld människa med kallblod
 och svartkärsthet skriven med människas
 blod. Den var vid Kullekvarn äld till år
 1912 ingen vågade läsa i den det gick ej
 att bränna utan det grävdes ned i
 jorden. Det berättas att han dog i Wäster
 och då han begravdes ligger vid en backe
 en kilometer värd hemmet som heter

!nabla abarqjil neq tesdne nognunatqnu andat p3 den tillräde alidat

Uppteckning
3
Uppteckning

1911-12-12

Trollhärken lyfte blicket av kistan och såg
 lag konarn i då han begravdes lades
 en alstock i kistan så den fick sin
 byrge. Han är begravd på Kalkaviks
 gamla kyrkogård med en liggande sten
 som vilar på en massa snösten, det
 röses att varje natt var graven öppnad
 ända till den fylldes med sten.
 Det berättas att enlign en alman säger att
 det går ej att mela Tomas natt till det följande
 för då mela baintarna sin julemål och
 vattenet förvandlas till vin då klockan slår
 tolv, det var en dräng som ville pröva och
 låg vid hamnen kl 12 och skulle smaka
 men då klockan slog fick han en örfil
 så han komnade bort en lång stund
 En annan nyföddare vid samma kvarn
 försökte att mela den natten men då

Klackan slog stannsk kvarnen, då han
 såg vad det var stod en liten sambo
 och satte axeln mot en kugga så kvarnen
 stod still, då han ej slog i från kom
 det från en massa små sambo och tog
 i var sin kugga och satte en sådan fart
 så stenarna quistrade, då slog han från
 och vågade aldrig massa små den satten.
 Omkring 100 meter söder om Bror kvarn
 ligger mykvarn som ägdes av Björketo
 gård där var liksom kullekvarn anställd
 mykvarn som skulle ha fraktbilen av
 Lullröden i bön, men den ägdes nu av
 Fabian Pettersson som är den förste
 ägande mykvarn till kvarnen den reno-
 verades 1915 då utgjordes ett annat fall
 som kallades Stampafallet, där hade g.
 varit kvarn utan stamp, då det

6

ACC. N:R M. 14967:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

vändes och såg att i hemmet såndes
lygel dit för att lägga i vattnen och
stampas så det blev slätt och fint, då fick
han vilket de ville ha och fick stampat
Litet medom detta ligger Lantbrukaren
som arrendet ingår i prästlönerna vidare
men är nu civil. Lantbrukaren hette
Hansson en känd person som fattiga
som behövde mjöl till bröd han hade
ingen annan råd att han fick betalt
han dog omkring 1908 och i hans begravning
var skrivit så att då han dog var ingen
skyldig något.
Det berättas att då han en natt sov
var det en varelse som liknade varken djur
eller människa stod nere i vattnet och
höll vattenhjul och han tog då sin bössa
och sköt och då började kvavna och

Inable obtained and by the same way as the

Uppskrift
6
Uppskrift

gå, och på varen kistade ett kolaver i
en som ingen kunde byta ut det varit.

Två hundra meter längre ned ligger
Pene kvarn som ägdes av Pene Gärd,
Den siste ägaren som annade kvarnen
var Axel Ek som 75 år, den sens 1912,
han berättar att han skulle före jul
troligen somaskväll och det blev ett ordentligt
liv i kvarnen, det förmågan spökade, det
var sägar han konstigt, men han vill
berätta vad han såg men det gick ganska
svårt mer med kvarnen den var som
förbrallad så han låt riva den.

En 7-8 hundra meter ligger den sista
kvarnen nuvarande ägare är Gösta Tärnlid
föret ägdes den av Karl Svensson.

Ölta kvarnen var en kvantkvarn
med eldrad för de värbade bordena

9

ACC. N:R M. 14967:9.

Ansökan

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jag har här försökt att skildra
all kvarnas samarbete och haft på
orken, jag kanske kan komma med foto
en annan gång, jag arkar ej sköta kring
och bryr sig om jag grundar en vär
operation, men hoppas bättre vil en
annan fråga

Hemäg Karl Andersson
Linnegård
Kabusvik